

BRENG DE DUURZAME-ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN DICHTERBIJ: FIETS!

De duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen een ver-van-mijn-bed-show? Allesbehalve! Fietsers – ook u dus! – leveren nu al een indrukwekkende bijdrage aan de SDG's (Sustainable Development Goals) die de Verenigde Naties in 2015 goedkeurden. Maar alles kan beter en dus is het aan overheden overal ter wereld en op alle niveaus om te investeren in betere omstandigheden voor fietsers.

TEKST JULES DE WINTER (VVSG) BEELD CLAUDIO OLIVARES MEDINA

Ervoor zorgen dat meer mensen aan het fietsen gaan – op een gewone fiets, e-fiets, bakfiets of deelfiets – is een veelbelovende manier voor beleidsmakers om de SDG's dichterbij te brengen. Volgens de World Cycling Alliance is fietsen rechtstreeks gelinkt aan elf van de zeventien SDG's. Enkele daarvan lichten we hier toe.

GEEN ARMOEDE (SDG 1)

Voor veel mensen in armoede is de fiets het enige betaalbare technische vervoersmiddel. Zij verplaatsen zich minder vaak, minder snel en minder ver dan de gemiddelde Vlaming. Vervoersarmoede heeft een sneeuwbaaleffect en maakt zowat alles moeilijker: inkopen doen, onderwijs volgen, gaan solliciteren, buitenshuis werken, van zorgverstrekking gebruikmaken, cultuur beleven of een sociaal leven onderhouden. In het Zuiden laat deze problematiek zich nog harder voelen. Essentiële voorzieningen zoals water, markten, scholen en ziekenhuizen liggen er vaak ver weg. Het goede nieuws is dat een verbetering in mobiliteit net zo goed een sneeuwbaaleffect heeft. Zeker voor gezinnen kan de fiets de transportkosten drukken, terwijl de mogelijkheden om aan de samenleving deel te nemen fors toenemen. Kortom: de

fiets is een machtig, maar onderbenut instrument voor armoedebestrijding, zowel in het Zuiden als bij ons.

GOEDE GEZONDHEID (SDG 3)

Een van de concrete subdoelstellingen van SDG 3 bestaat erin het aantal verkeersdoden en gewonden tegen 2020 te halveren. En dat is nodig, want wereldwijd laten jaarlijks 1,3 miljoen mensen het leven in verkeersongevallen, vooral jongeren tussen vijftien en 29 jaar. Deze tragische cijfers schreeuwen om investeringen in veiligere infrastructuur. Door gemotoriseerd verkeer te vervangen door de fiets neemt de veiligheid eveneens toe, net als de luchtkwaliteit. Ten slotte stimuleert fietsen een gezonde en niet-vervuilende levensstijl. Zo hebben mensen

die meer fietsen minder kans op hartziekten en andere negatieve gevolgen van de sedentaire levensstijl die vooral in het Westen steeds meer de norm is.

DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN (SDG 11) EN DUURZAME CONSUMPTIE EN PRODUCTIE (SDG 12)

Consumenten en producenten vereist een hoop verplaatsingen van goederen en mensen. De helft van de afgelegde trajecten in steden is minder dan tien kilometer lang en kan dus perfect met de fiets gebeuren. De fiets is ook een goede oplossing voor de eerste en laatste kilometers van een langer traject dat grotendeels met andere vervoersmiddelen wordt afgelegd. In de diversiteit en schaal van regionale en lokale

Door gemotoriseerd verkeer te vervangen door (cargo)fietsen neemt de veiligheid toe, net als de luchtkwaliteit.

economieën is de fiets een waardevolle schakel die nog veel potentieel heeft.

Moderne communicatie en elektrisch fietsen leveren de fiets een belangrijke plaats op in intelligente

DE FIETS IS EEN MACHTIG, MAAR ONDERBENUT INSTRUMENT VOOR ARMOEDEBESTRIJDING, ZOWEL IN HET ZUIDEN ALS BIJ ONS.

transportsystemen in steden. Toch staat hij grotendeels los van complexe, hoogtechnologische ont-

wikkelingen. Het is een robuust en duurzaam vervoersmiddel dat zijn strepen verdiend heeft. Dat werd bijvoorbeeld goed duidelijk, nadat een zware aardbeving in september dit jaar lelijk had huisgehouden in Mexico-Stad. In de chaos van verwoeste gebouwen waar elektriciteit en andere voorzieningen uitgevallen waren, bleek de fiets een uiterst efficiënt vervoermiddel. Terwijl fietsers hulpgoederen zoals medicijnen en gereedschap verdeelden, werden parken omgetoverd tot schuilplaatsen en coördinatiepunten.

KLIMAATACTIE (SDG 13)

Onderzoekers berekenden dat met de juiste mix van investeringen en beleidsmaatregelen het aandeel afgelegde kilometers door fietsen tegen 2050 wereldwijd opgeschroefd kan worden naar 14%. Als dat gebeurt, daalt de CO2-uitstoot door

vervoer in steden met 11%. Daar komt nog een kostenbesparing van 24 miljard dollar bij en een verhoogde levenskwaliteit van zowat iedereen op deze planeet. Niet toevallig is de fiets een symbool geworden van de koolstofvrije samenleving en wordt de fiets gebruikt in sensibiliseringsacties en onderwijsactiviteiten in verband met klimaat. Fietsen is een eenvoudige en concrete manier voor burgers om actie te ondernemen en zo beleidsmakers onder druk te zetten om werk te maken van fietsvriendelijk beleid. Dat bewijst het groeiende succes van de wereldwijde fietsbeweging Critical Mass. Een recordaantal van 2000 fietsers kwam naar de oktobereditie van de maandelijkse fietsoptocht in Antwerpen.

Jules De Winter is VVSG-stafmedwerker Team Internationaal